

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj V.

V srédo 2. rožniga cvetra 1847.

List 22.

Povabilo.

S pervim dnevam *prihodnjiga* mesca (maliga serpana) se začne novo naročevanje Novic za tiste, ki so plačilo le za *polovico* tega leta odrajtali. Naj tedej za *drugo polovico* pošljejo naročivni denar še ta mesec, ki — kakor je že znano — znese za posiljanje Novic z vsemi dokladami *po pošti* 1 gold. in 15 krajcarjev, sicer pa 1 gold. — Če hoče kdo *vnovič* pristopiti, bo Novice ravno po ti ceni dobival; zamore pa tudi liste *perve polovice* tega leta po oznanjeni ceni dobiti.

Vredništvo.

Solzica Novic
ranjicimu visokozaslužnemu gospodu
Balantu Staniču,
goriškemu korarju i. t. d.
gorečimu podporniku družbe zoper terpinčenje žival.

Ne zavid'mo ti sladkosti raja,
Jo zasluzi tvoja glava siva,
Vender mračna nas britkost obhaja,
Slišat', de te rahla perst pokriva.

Še cedí ti z lica pót in rôsa
Za ljudí, živaljeo preganjano:
Kar nevtégama jeklena kôsa
Trudnim' sercu udari smértno rano! —

Kómur serce, kakor tebi, bije:
„De bi vsaka stvarca srečna bila“,
Mu solzica gorka lice oblíje,
De ti luč življenja je ugasnila.

Vsajal človenosti si lepe klice,
Vidil, de so berst obilno gnale,
Gledal tû obétné njih cvetice:
Sad ti unkráj groba bodo dale.

Déblo usmiljenja bo raslo obširno,
V hlad sprejémalo ljudí, živali,
Ki bodo v zavetji njega mirno
Pôzno tvoj spomín še blagovali.

svojih statvah poslužvajo; imajo jih namreč pod seboj za en konec v tla perbite, drugi konec pa je na šev za primi ali berdo takó zapet, de tkavc berdno zapetko tik nožniga palca ima.

Taka nepriročna priprava tkavcu veliko vzrokuje nepotrebniga truda in ga še pri delu za marsikšno péd platna primudi. Svetovati bi bilo takim terpinam, de bi si v svojih statvah napravili podložnike, kakoršnih se tkavci v večih krajih in tudi okoli Ponoviča z veliko zadovoljnostjo poslužujejo, in sicer po sledečim popisu. Vzemi, ako le na dva podložnika hočeš, dvoje desk, in naj bode sleherna pol tretji čevalj dolga in pol četerti palc široka. Namesto de bi ti deski pod seboj na tla pripenjal, jih gibljivo priplni pred seboj pod veliko vratilo kakih 8 palcov od tál v zvez, *) ktera sklepa noge pod statvami; in sredi desk naredi rinčke, v ktere primi ali berdo zapneš. Od rinčkov pa tiste deskne konce proti sebi z nogama k tlam pritiskaj, kar se tudi v nar terdnejši obutvi lahko godí, in tako zamoreš sleherni snutek, naj bo kakoršne baže kolj hoče, z majhnim trudem in vpehanjem odpirati.

Ve skerbne Novice! ste marljivo česke kolovrate južno-slovenskim predicam priporočevale, in tudi so že ene pokazale, de bistre so glave, in de um jim je dan, ki so po českim kolovratu si domače tanjčice pripravile; zato se nadjam, de tudi tkavcov ne boste zanemarle, temuč jim bratoljubno s časam kak koristen poduk podelile.

Podgrivarski.

*) Ako zvezi nimaš pri statvah, kamor bi podložnike pripel, si zamoreš lahko tako pripravo za podložnike omisliti ter jo na tla pribiti.

Nekaj nekterim tkavcam za poduk.

Nekteri tkavci se pritožujejo, de jih, posebno če kako povoljnato prejo v delo osnujejo, včasi od tkanja takó noge zvečer bolé, de se jim jih skorej gibati ne poljubi. Taka se pa večidel tistim tkavcam godí, kteri se napčno vredenih podložnikov v